

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Forslaget har til formål at fremme konkurrencen og produktiviteten i den private sektor. Dette mål bør nås ved at øge Grønlands internationale konkurrenceevne. Samt skabe mulighed for udvikling af nye innovative forretningskoncepter, så bl.a. iværksættere får bedre mulighed for at afsætte deres varer. Nye, mere åbne og fleksible rammer vil kunne medvirke til at øge konkurrencen blandt de erhvervsdrivende til glæde for forbrugerne og vil i sidste ende være til gavn for produktiviteten.

Det foreslås derfor, at reglerne i næringsloven moderniseres og forenkles. Kravet om et formelt hjemsted i Grønland, for næringsdrivende der driver erhvervsaktivitet i Grønland, ophæves. Begrebet »fast forretningssted« udgår af lovteksten og erstattes af en klar regel for de få varegrupper, hvor der stadig er behov for at stille krav om en tidsmæssig udstrækning. For en lang række brancher er der samtidig tale om en egentlig ophævelse af loven, idet lovens anvendelsesområde indskrænkes væsentligt, således at den alene finder anvendelse på detailsalg af varer.

Forslaget har til formål at lette etablering af driftsaktivitet på det grønlandske marked, således at etablering af ny national og international erhvervsaktivitet gøres mere attraktivt. Forslaget skal strukturelt åbne op for, at den stigende internationale konkurrence i mange brancher i højere grad kan blive udmøntet ved en international etablering på selve det grønlandske marked, med mulighed for bevarelse af beskatningsret og beskæftigelse i Grønland fra disse aktiviteter.

Forslaget er i tråd med udviklingen i andre lande, hvor man også i højre grad ønsker at tiltrække nye erhverv og aktører med henblik på at øge væksten i samfundet.

De gældende regler i næringsloven kræver, at der skal indsættes en filialbestyrer, der selvstændigt opfylder betingelser for at drive næring. Denne vil dog i nogle tilfælde alene fungere som postkasse for selskabet, hvilket ikke er hensigtsmæssigt for at tiltrække ny kapital og virksomheder til Grønland. Dette kan efter Naalakkersuisut's opfattelse virke hæmmende for den generelle udvikling i Grønland.

I takt med udbygningen af det grønlandske samfund og erhvervsliv, vil der i mange tilfælde være behov for at kontrahere med udenlandske specialister for en kort periode. I tilfælde hvor der ikke ellers gælder nogle særlige regler herfor, vil kravene i den gældende næringslov i værste fald medføre, at disse opgaver ikke vil kunne udføres, idet disse virksomheder kan opleve unødige vanskeligheder med at oprette og registrere en grønlandsk filial i Erhvervsstyrelsen i Danmark.

Mere åbne og fleksible rammer vil ligeledes kunne medvirke til at øge konkurrencen blandt de erhvervsdrivende til glæde for forbrugerne og vil i sidste ende være til gavn for produktiviteten. Det foreslås derfor, at reglerne i næringsloven om, at salg af varer skal ske fra fast forretningssted, ophæves, således at et krav herom kun opretholdes for ganske få varegrupper. Gode strukturelle rammer for tiltrækning af udenlandske investeringer og aktivitet må endvidere generelt anses for befordrende for opbyggelsen af sunde, konkurrenceprægede markeder. Mange brancher har i dag relativt få og faste aktører, hvilket svækker forudsætningerne for en effektiv konkurrence.

Med forslaget om at ophæve kravet om, at salg som udgangspunkt skal foregå fra fast forretningssted, vil en række populære arrangementer, som allerede i dag i et vist omfang finder sted, kunne foregå inden for næringslovens rammer. Lovforslaget vil således understøtte iværksætterier med et mindre behov for startkapital, ved blandt andet at muliggøre lagersalg, hvor salg af forskellige varegrupper foregår fra forretningssteder, der ikke lever op til den gældende lovs krav om at være "varige udsalgssteder".

Endvidere åbnes der for de såkaldte »home-parties«, dvs. arrangementer med fremvisning og efterfølgende salg af bestemte varer, hvor fremvisning eller salg foregår i private hjem, typisk for en begrænset kreds af mennesker. Tilsvarende salg kan foregå på plejehjem, institutioner, arbejdspladser, sportsklubber og lign.

For at sikre at forbrugerne ved hvem den detailhandlende er, foreslås det at der skal skiltes tydeligt både med indehaverens GER nummer, navn og adresse. Dette gælder både salg fra og uden for fast forretningssted. Forbrugerne vil således ubesværet kunne indhente oplysninger om indehaverne og vil kunne rette en eventuel reklamation til denne.

Ved detailsalg fra hjemmesider omfattet af grønlandsk jurisdiktion stilles der ligeledes krav om oplysning af elektroniske kontaktoplysninger, således at forbrugeren kan henvende sig og gøre sine rettigheder gældende.

Ifølge gældende ret må varer som udgangspunkt kun afsættes fra faste forretningssteder, dvs. typisk en butik. Faste forretningssteder defineres i næringsloven som »varige udsalgssteder«.

Samtidig foretages der en generel regelforenkling af næringsloven, idet en række bestemmelser, som er eller forudsættes selvstændigt reguleret i anden lovgivning, eller som falder uden for næringslovens nye anvendelsesområde, udgår.

Der må konstateres en overordnet tendens til en stadig mere varieret, kompleks og specialiseret vifte af erhvervsaktivitet, hvilket gør det vanskeligt at regulere etableringskravende for næringsvirksomhed via en enkelt generel lov. De forskellige brancher har vidt forskellige reguleringsmæssige behov, blandt andet alt efter hvad de beskæftiger sig med, konkurrenceforholdene på det enkelte marked, og om de har direkte kontakt med forbrugere.

Udskænkingssteder og restaurationer er underlagt en række selvstændige regler, herunder om godkendelse af lokaler, alkoholbevilling, tilsyn med mere.

Andre erhverv såsom fiskeri, fangst, råstofaktivitet, udnyttelse af vandkraft, passagertransport, taxa, revisionsvirksomhed og advokater med mere er ligeledes undergivet særlovgivning, og der ses derfor ikke et behov for en yderligere generel regulering af disse erhverv. I forhold til ejendomshandel findes et krav om fast forretningssted at indebære en særdeles begrænset forbrugerbeskyttelse, grænset til det illusoriske. Da juridisk rådgivning ikke er forbeholdt advokater, findes kravet om at ejendomshandlere ikke må udfærdige dokumenter at have overlevet sig selv.

Endelig er det et formål med forslaget at imødegå forsøg på omgåelse af råstoflovens regler om fortrinsret for grønlandske virksomheder med henvisning til opfyldelse af næringslovens bestemmelser om filialer af udenlandske selskaber, og de betingelser der gælder for at drive næring. Dette spørgsmål blev behandlet i Erhvervsudvalgets betænkning afgivet til 2. behandling af punkt EM2011/34.

2. Forslagets hovedpunkter

Forslaget medfører en forenkling af reglerne i næringsloven, herunder i vidt omfang en ophævelse som følge af det væsentligt indskrænkede anvendelsesområde.

Hensynet til forbrugerbeskyttelsen samt det offentliges behov for registrering med hensyn til gennemførelse af kontrol og sikring af skatteindbetaling vurderes at være sikret via anden lovgivning.

Anvendelsesområde

Anvendelsesområdet for forslaget indskrænkes til fremover alene at gælde for detailsalg.

Med forslaget om, at næringslovens anvendelsesområde indskrænkes til kun at gælde selvstændig næringsvirksomhed med detailsalg af varer, bliver en række af næringslovens bestemmelser overflødige. Andre bestemmelser er overflødige, fordi forholdene allerede er reguleret i anden lovgivning, eller fordi de bør reguleres mere omfattende heri.

Fysiske personer

For fysiske personer har det efter den nugældende næringslov været et krav, at disse skulle have dansk indfødsret eller gyldig opholds- og arbejdstilladelse i Grønland, samt bopæl i Grønland. Med den hastigt stigende mulighed for internethandel og postordresalg giver en sådan betingelse ikke længere mening. Herudover vil fysiske personer uden lovligt ophold, i kraft af de almindelige udlænderretlige regler, ved en ophævelse fortsat ikke kunne etablere sig i Grønland. Krav om arbejdstilladelse, for som udlænding at kunne drive selvstændig virksomhed, reguleres ved en ophævelse af reglerne herom i næringsloven alene i medfør af den lovgivning der er knyttet til disse, jf. herved særligt anordning nr. 150 af 23. februar 2001, §§ 13 - 15.

Det har ligeledes været et krav, at fysiske personer skulle tilmeldes GER. Kravet hører ikke hjemme i næringsloven, idet kravet allerede følger af landstingslov om Det Grønlandske Erhvervsregister.

Juridiske personer

Der stilles efter den nugældende næringslov krav om, at erhvervsdrivende juridiske personer har deres selskabsretlige hjemsted i Grønland, samt at den overvejende del af et selskabs ledelse skal bo i Grønland. Filialer af udenlandske selskaber kan dog drives, hvis dette har hjemmel i international aftale eller Inatsisartutregulering. Der er, som det er tilfældet for fysiske personer, ikke behov for særlige regler for, at selskaber og filialer af udenlandske selskaber har ret til at drive næring i Grønland. Snarere end virksomhedernes formelle hjemsted, bør det afgørende være, at den reelle erhvervsaktivitet bliver drevet i Grønland. Som det er tilfældet ved fysiske personer, følger et alment krav om tilmelding til GER allerede af landstingslov om Det Grønlandske Erhvervsregister.

De gældende krav til selskaber i næringsloven er ikke tidssvarende og kan i visse tilfælde virke som en hæmsko for ønsket om at tiltrække kapital og nye erhverv til Grønland. Særligt i forbindelse med korte anlægsarbejder, men også med henblik på, at få egentlige virksomheder til at etablere sig i Grønland. Der bør i almindelighed ikke gælde særlige begrænsninger for adgangen til at etablere og drive næringsvirksomhed, ud over hvad der følger af den almindelige udlænder-, værgemåls-, og selskabslovgivning. Hvor der måtte være behov for at opstille særlige formelle etableringskrav, bør dette reguleres i særlovgivning, der netop er målrettet det pågældende erhverv.

Fast forretningssted

Forbrugerbeskyttelse i form af for eksempel oplysningspligt, fortrydelsesret og reklamationsret sikres i dag gennem anden lovgivning. Der vil dog i næringsloven blive fastsat krav om, at der altid skal skiltes tydeligt både med sælgerens GER nummer, navn og adresse. Forbrugerne vil således kunne rette en eventuel reklamation til indehaveren. Ved salg fra hjemmesider indføres et nyt krav om elektroniske kontaktoplysninger, hvilket skal sikre kundernes mulighed for at gøre deres rettigheder gældende i fjernsalg.

Det bemærkes, at selvom begrebet fast forretningssted for de fleste virksomhedstyper ophæves i næringsloven, kan der fortsat være regler i anden lovgivning, der er til hinder for, at visse former for salg kan finde sted i et område.

Visse afgiftspligtige varer vil af kontrol- og sundhedsmæssige hensyn ikke blive omfattet af forenklingen. Salg af tobaksvarer, drikkevarer med 1,21 pct. alkohol og derover, parfume og kosmetik, læskedrikke samt chokolade- og sukkervarer må også fremover kun afsættes fra udsalgssteder, hvorfra der foregår salg mindst en gang om ugen i en samlet periode på mindst 4 måneder. Dette omfatter også salg fra hjemmesider, forudsat at den næringsdrivende udbyder varer mindst en gang om ugen, i en samlet periode på mindst 4 måneder om året. Ved opstart af salg af de pågældende varer skal den næringsdrivende have til hensigt at sælge varer fra forretningsstedet mindst en gang ugentligt i 4 måneder, for at leve op til kravet. Kontrolmyndigheden er for disse regler Skattestyrelsen, der til brug for denne har adgang til salgssteder og lagre uden retskendelse. Dette er en videreførelse af den kontrolbeføjelse, der ved den nugældende næringslovs § 28 er tillagt politiet.

Ved salg af varer omfattet af Inatsisartutloven på udstillinger, messer eller markeder skal arrangøren udarbejde en liste med de næringsdrivendes navne, adresse og GER nummer. Det er arrangørens ansvar, at listen findes. Listen skal på forlangende udleveres til myndighederne.

Med ophævelsen af kravet om fast forretningssted i næringsloven er der ikke tilsigtet en ændring af begrebet i anden lovgivning. Salg, som sker på steder der ikke er varigt indrettet som udsalgssted, vil således fortsat være omfattet af de særlige regler i lov om visse forbrugeraftaler. Næringsdrivende kan således ikke med ophævelsen uden forudgående samtykke forstyrre forbrugerne på deres bopæl, da sådanne uanmeldte dørsalg er forbudt efter § 6 i lov om visse forbrugeraftaler.

Da kravet om fast forretningssted ophæves, er der således heller ingen grund til have særlige regler om ombæring, hvor en række varer har kunnet sælges udenfor fast forretningssted.

Hotel og restaurationer

Hotel og restaurant drives i sagens natur primært fra et fast forretningssted. Der findes ikke behov for at have særlige regler i næringsloven om disse brancher.

For udskænkingssteder gælder, at disse skal have en alkoholbevilling, hvortil er knyttet en række vilkår om blandt andet godkendelse af lokaler, tilsyn og kontrol. For restauranter findes det primære at være kontrol med hygiejne og fødevarer sundhed, der varetages af anden lovgivning.

Godkendelse af lokaler samt tilsyn og kontrol med tilberedning og opbevaring af levnedsmidler findes at være tilstrækkeligt reguleret for disse brancher. Regler herom hører ikke hjemme i en næringslov.

Auktionsholdere, ejendomshandlere og vekselere

Der findes ikke at være grund til at have særlige regler for disse erhverv, udover hvad der følger af de almindelige regler, samt af lovgivningen om finansielle virksomheder.

Næringsbrev

Krav om næringsbrev ophæves endeligt med dette forslag. Der indføres dog en overgangsregel om hvorledes krav herom i andre retsfor skrifter skal forstås, indtil disse krav er ophævet.

Tilladelse eller godkendelse til specifikke erhverv ses bedst givet efter særlovgivningen, således at de vilkår der stilles er målrettet branchen.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Idet næringsbrevet med forslaget afskaffes, vil der umiddelbart ske en administrativ besparelse forbundet med udstedelse af næringsbreve. I praksis viser det sig imidlertid at der kun sjældent udstedes egentlige næringsbrev i dag, ligesom der er fastsat hjemmel til at opkræve gebyr herfor. Den reelle administrative besparelse må derfor forventes at være meget beskedent.

Da den kontrol Skattestyrelsen gives beføjelse til at udføre vedrører allerede afgiftspligtige varer, som fortsat skal sælges fra fast forretningssted, vurderes tilsynsbeføjelsen ikke at indebære økonomiske konsekvenser af betydning. Det samme gælder Forbruger- og Konkurrencestyrelsen, hvis tilsyn vil falde sammen med tilsynet med de markedsføringsretlige bestemmelser i forbrugerloven.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Det vurderes at forslaget vil kunne medføre et forøget konkurrencepres på en række brancher, hvilket kan forøge udgifterne til innovation og effektivisering af produktivitet, samt reducere virksomhedernes avancer som følge af stærkere priskonkurrence på mere åbne markeder.

Afskaffelsen af kravet om fast forretningssted betyder, at flere varer kan afsættes fra kortvarige lagersalg, boder, vogne og lign. Dette vil fremme iværksætterier samt innovative forretningskoncepter. Samtidig styrkes konkurrencen mellem de forretningsdrivende til gavn for forbrugeren.

Forenklingen af sagsgangen i forbindelse med markeder, messer mv. vil være til gavn for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget skønnes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have miljø- og naturmæssige konsekvenser.

7. Forholdet til rigsfællesskabet og selvstyret

Forslaget skønnes ikke at berøre forholdet til rigsfællesskabet og selvstyret.

8. Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Forslaget har i perioden fra den 29. maj til 1. juli 2015 været sendt i høring hos følgende:

Selvstyrets departementer, KANUKOKA, Politimesteren i Grønland, Grønlands Landsret, Retten i Grønland, Rigsombudsmanden i Grønland, Grønlands Erhverv, SIK, Qeqqata Kommunian, Kommune Kujalleq, Qaasuitsup Kommunian og Kommuneqarfik Sermersooq.

Forslaget har desuden været i offentlig høring på Selvstyrets høringsportal.

Der er modtaget høringsvar fra følgende:

Departementet for Sundhed, Politimesteren i Grønland, SIK, Grønlands Erhverv, KANUKOKA, Qeqqata Kommunian og Kommune Kujalleq,

I det følgende behandles høringsvarene og de forslag til ændringer, der er indkommet under høringen. Det bemærkes, at høringsvarene, som er anført i kursiv, kun er gengivet i hovedtræk på baggrund af en foretaget væsentlighedsvurdering.

Alle høringssvar er i deres helhed medsendt til det behandlende udvalg i Inatsisartut.

Sundhedsdepartementet har ingen bemærkninger til lovforslaget, idet Departementet forudsætter, at lejlighedsbevillinger i henhold til Landstingslov om Salg og udskænkning af alkoholholdige drikke ikke vil være omfattet af begrebet om erhvervsmæssig virksomhed i Næringslovens forstand.

Næringsbegrebet efter loven omfatter enhver erhvervsmæssig virksomhed. For at være erhvervsmæssig må virksomheden direkte eller indirekte tilsinde økonomisk fordel. Det vil sige at eksempelvis private- og foreningsarrangementer, hvortil der er meddelt lejlighedsbevillinger til salg og udskænkning af alkoholholdige drikke ikke vil være omfattet af begrebet om erhvervsmæssig virksomhed i Næringslovens forstand.

Politimesteren i Grønland tilslutter sig, at det er Skattestyrelsen, der varetager tilsynet med overholdelse af lovens § 3. Politimesteren i Grønland har derudover ingen bemærkninger til forslaget.

Grønlands Erhverv anser det fortsat som en trussel mod det grønlandske erhvervsliv hvis Næringsloven ophæves for alle erhverv undtagen detailhandlen. Grønlands Erhverv henviser til tidligere høringssvar af 13. juli 2012 afgivet til forslag til Inatsisartutlov om næring fremsat som dagsordenspunkt EM2012/111.

Forslag til Inatsisartutlov dagsordenspunkt EM2012/111 blev 1. behandlet på EM 2012. 2. og 3. behandling blev udskudt til FM2013. På grund af udskrivelse af valg inden forslaget blev 2. behandling bortfaldt forslaget.

Forslag til Inatsisartutlov skal ses i sammenhæng med Naalakkersuisut's øvrige tiltag med at modernisere erhvervslovgivningen og skabe rammerne for en styrket konkurrence, der vil bidrage til at priser på varer og tjenesteydelser holdes nede til gavn for de almindelige forbrugere og lønmodtagere.

Den gældende næringslov har et klart protektionistisk indhold og bidrager alene til at fastholde eksisterende erhvervsstrukturer og dermed en stagnerende erhvervssektor. Fravær af konkurrence i samfundet betyder, at de almindelige forbrugere betaler for meget for dagligvarer og tjenesteydelser.

En skærpet konkurrence bidrager til et godt erhvervsklima og vil medvirke til at trække nye virksomheder til landet og dermed også give bedre betingelser for at iværksættere her i landet starter egen virksomhed. Den lokale tilstedeværelse og forankring vil altid være nødvendig for at kunne følge udviklingen på det grønlandske marked og dermed for mulighederne for at

få andel i de forretnings muligheder, der måtte vise sig. Forslaget til næringslov vil ikke fratage grønlandske virksomheder den konkurrencefordel, der ligger i en lokal tilstedeværelse og forankring.

Det er GE's opfattelse, at en næringslov skal skabe de bedst mulige rammer for at det grønlandske erhvervsliv kan skabe lokale arbejds- og uddannelsespladser.

Den gældende næringslov indeholder alene bestemmelser om, hvem der har ret til at drive næring, der udføres i Grønland og har en vis varighed. Næringsloven opstiller ikke noget krav om udstedelse af næringsbrev og der føres heller ikke efter Næringsloven noget register. Den gældende næringslov stiller ingen krav til virksomhedernes drift og understøtter ej heller opfyldelse af et behov for lærepladser i bygge- og anlægsbranchen.

Næringsloven indeholder bestemmelser om krav om fast forretningssted for salg af varer, om torvehandel, krav til aktionsholdere og krav om fast forretningssted for restaurations- eller hoteldrift. Den egentlige regulering af restaurations og hotelbranchen findes i bevillings-, veterinær- og byggelovgivningen.

Derudover er der kun meget få regler i Næringsloven, der regulerer udøvelse af erhverv i Grønland. Næringsloven regulerer adgangen til at udføre erhverv i Grønland, men regulerer ikke nærmere selve udøvelsen af erhvervsaktiviteter.

Næringsloven indeholder således ikke nogen særskilt regulering af bygge- og anlægsbranchen og opstiller f.eks. ingen kvalitative krav til de virksomheder, der driver virksomhed med bygge- og anlægsopgaver i Grønland.

...GE anfører videre, at forslaget til næringslov ikke skaber rammer for en ligeværdig konkurrence, da det i sin nuværende udformning vil tilgodese udenlandske virksomheder uden fast forretningssted.

Den gældende næringslovs krav om adresse i Grønland kan opfyldes blot ved at udenlandske virksomheder registrerer en filial i Selskabsstyrelsen med en bestyrer (stråmand), der opfylder Næringslovens formelle krav.

Selskaber med hjemsted i de nordiske lande, EU i øvrigt samt i Canada og USA kan i dag etablere filialer i Grønland. Selskaber fra den øvrige del af verden kan drive virksomhed gennem en grønlandsk filial, hvis Erhvervsministeren i Danmark giver tilladelse hertil. Efter gældende næringslov har udenlandske virksomheder derfor ret til at etablere sig i Grønland. blot der er en filialbestyrer, der opfylder Næringslovens formelle krav. Der skal efter Næringsloven ikke søges om tilladelse eller godkendelse til at drive næring og der kan derfor

heller ikke opstilles vilkår om f.eks. hjemsted, værn mod sambeskatning og kapitalkrav, der kan imødegå skattetænkning.

Er Næringsloven formelle krav opfyldt, vil virksomheden kunne betegne sig som en grønlandsk virksomhed, uden at der nødvendigvis er noget reelt indhold i denne betegnelse, udover at virksomheden opfylder Næringslovens krav. Det kan i andre sammenhænge gøre det vanskeligt at stille krav i f.eks. udnyttelsestilladelser efter råstofloven om fortrinsret for grønlandske virksomheder, hvis begrebet er udvandet gennem Næringslovens bestemmelser.

Grønlands Erhverv har følgende bemærkninger i kursiv til de enkelte bestemmelser:

Ad § 1.

Det er GE's anbefaling, at lovens anvendelsesområde dækker al næringsvirksomhed i Grønland.

Den gældende næringslov regulerer adgangen til at udføre erhverv i Grønland, men regulerer ikke nærmere selve udøvelsen af erhvervsaktiviteter. Næringsloven indeholder således ikke nogen særskilt regulering af bygge- og anlægsbranchen og opstiller f.eks. ingen kvalitative krav til de virksomheder, der driver virksomhed med bygge- og anlægsopgaver i Grønland.

Udover den generelle selskabs- og regnskabslovgivning er der i speciallovgivningen fastsat regler for en lang række af forskellige erhvervsområder. Som eksempler kan nævnes følgende:

Lov om statsautoriserede og registrerede revisorer og en lang række bekendtgørelser med regler for udøvelse af revisorerhvervet.

Kapitel 5 i retsplejelov for Grønland indeholder bestemmelser om beskikkelse som advokat og om udøvelse af advokatgerningen.

For Hotel og Restaurationsbranchen er særlig landstinglov om salg og servering af spiritus af betydning tillige med reglerne i veterinærlovgivning om krav til tilberedning af fødevarer m.v.

Søtransport er heller ikke omfattet af Næringsloven men reguleres efter den detaljerede regulering i søfartslovgivningen, der blandt andet omfatter lov om skibes sikkerhed og lovgivning om tilladelse til søtransport til og fra og i Grønland.

På bygge- og anlægsområdet er det offentlige byggeri blandt andet reguleret i Inatsisartutlov nr. 11 af 2. december 2009 om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren. Til sikring

af lærepladser er der fastsat regler herom i selvstyrets bekendtgørelse nr. 10 af 12. juli 2010 om lærlinge i bygge- og anlægsarbejder.

Den gældende næringslov finder ikke anvendelse på fiskerierhvervet, der reguleres efter fiskerilovgivningen.

Næringsloven finder heller ikke anvendelse på råstofaktiviteter, der udføres efter reglerne i råstoflovgivningen.

Indenfor nogle erhvervssektorer som f.eks. rengøring er der ikke fundet behov for en særlig lovgivning.

Ophævelse af den gældende næringslov vil derfor ikke medføre, at der ikke længere vil være lovgivningsmæssige rammer for udøvelse af de forskellige erhverv.

Ad § 2 stk. 1

Lovforslagets anvendelsesområde er detailsalg. Det betyder, at der kun er detailhandlen, der skal lade sig registrere i GER-registeret.

Erhvervsvirksomheder, herunder udenlandske virksomheder har pligt til at registrere sig i GER-registeret. Dette følger af § 5, stk. 1, jf. § 3, i landstingslov nr. 10 af 29. oktober 1999 om Det Grønlandske Erhvervsregister. Registreringspligten omfatter i henhold til lovens § 3, nr. 1 og 2, en fysisk person i dennes egenskab af arbejdsgiver eller selvstændig erhvervsdrivende og en juridisk person eller en filial af en udenlandsk juridisk person. Endvidere følger det af § 3, stk. 1, jf. § 2, i bekendtgørelse nr. 10 af 20. september 2011 om opkrævning af indkomstskat og arbejdsmarkedsafgift, at enhver der er indeholdelsespligtig (arbejdsgiver) tildeles et GER nummer.

Der er således ikke korrekt, når GE anfører, at det kun er detailhandlen, som skal registrere sig i GER registeret.

Ad § 2 stk. 3

Det kunne være interessant at få oplyst hvilke deltagere, der ikke har pligt til at have et GER-nummer. Det må vel være ensbetydende med at de ikke er pligtige til at betale skat.

Skattestyrelsen registrer indbetalinger af skatter, afgifter m.v. på virksomhedernes GER-numre. I det omfang en virksomhed ikke har og efter opfordring ikke ansøger om at få tildelt et GER-nummer, vil Skattestyrelsen selv foranledige virksomheden registreret i GER-registeret med henblik på at kunne foretage korrekt registrering af opkrævninger og indbetalinger af skatter og afgifter. Dette gælder også i forhold til udenlandske virksomheder

på kort visit i Grønland. Det er med andre ord ikke en korrekt antagelse, når det anføres, at disse virksomheder ikke kan indbetale deres skatter til Grønland.

Det antages, at GE's bemærkning angår bestemmelsens sidste punktum, hvoraf det fremgår, at "Hvis en deltager ikke har pligt til at have et GER-nummer anføres alene navn og adresse."

Som eksempel på en deltager, der ikke har pligt til at registrere sig i GER-registeret, i forbindelse med deltagelse i et marked eller lignende, kan nævnes en fysisk person, som ikke er erhvervsdrivende, jf. § 3, nr. 1, i landstingslov nr. 10 af 29. oktober 1999 om Det Grønlandske Erhvervsregister. Hvorvidt en sådan person har pligt til at betale skat af omsætningen på et marked eller lignende afgøres efter skattelovgivningens almindelige regler, herunder bl.a. § 34, stk. 1, nr. 2, i landstingslov om indkomstskat vedrørende salg af private ejendele.

Finansdepartementet har foreslået, at den foreslåede 2 års frist i § 2, stk. 3, ændres til 5 år og dermed bringes i overensstemmelse med den almindelige frist for opbevaring af bogføringsmateriale.

Bestemmelsen i § 2, stk. 3 i forslaget er ændret i overensstemmelse hermed.

SIK har i sit høringssvar oplyst, at organisationen ikke har bemærkninger til forslaget.

Kommune Kujalleq bemærker, at § 3 vil være en trussel mod taxfree salg i lufthavne med sæsonbegrænset internationale forbindelser. De nævnte produkter i § 3 er almindelige produkter i en taxfree butik, hvorved det vil være umuligt med en taxfree forretning i en lufthavn hvor flyruteforbindelser til udlandet har et tidsmæssigt omfang på mindre end 4 måneder. Dermed vil der ikke kunne etableres og drives en taxfree butik i lufthavnen i Narsarsuaq, med internationale forbindelser mellem medio juni til medio september, hvilket Kommune Kujalleq anser som særdeles uheldigt. Den foreslåede bestemmelse i § 3 vil dermed gå imod det overordnede formål med selve lovforslaget, som er at fremme konkurrencen og produktiviteten i den private sektor.

KANUKOKA støtter i foreningens høringssvar Kommune Kujalleq's bemærkninger.

Bemærkningen er imødekommet med tilføjelse af § 3 stk. 3, hvorefter bestemmelsen i stk. 1 ikke finder anvendelse for salg i Taxfree butikker i lufthavne med ruteforbindelser til udlandet.

Qeqqata Kommunia har ingen bemærkninger til forslaget.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Inatsisartutloven finder anvendelse for selvstændig næringsvirksomhed. Ved næringsvirksomhed forstås virksomhed, som udføres for andre og er erhvervmæssig. At virksomheden er erhvervmæssig vil sige, at den direkte eller indirekte tilsigter en økonomisk vinding. Privates lejlighedsvis salg omfattes ikke af begrebet.

Lovens anvendelsesområde er begrænset til detailsalg af varer. Lovens regulering gælder således ikke for en lang række brancher, der ikke er beskæftiget med detailsalg af varer. Engrossalg vil ikke være omfattet af forslaget. Det samme gælder salg af tjenesteydelser. Bestemmelsen omfatter alle former for detailsalg, uanset om det sker fra et midlertidigt eller et fast udsalgssted, og uanset om det foretages fra en butik, en bod eller en vogn der kører fra sted til sted. Også salg på markeder, udstillinger, messer og sportsstævner er omfattet af forslaget. Det samme gælder internethandel.

Andelsforeninger (brugsforeninger), hvis virksomhed udadtil fremtræder som næringsvirksomhed, må utvivlsomt anses for at drive erhvervmæssig virksomhed, og anses derfor som næringsdrivende.

Til § 2

Til stk. 1

Efter bestemmelsen skal den næringsdrivende sikre, at der i forretningslokalet skiltes tydeligt med såvel GER nummer samt navn og adresse på den næringsdrivende. Hvis indehaveren er et selskab, skal der skiltes med selskabets navn og hjemsteds adresse. Den adresse, som skal anføres, er der, hvor en kunde altid kan gå hen og udøve sin reklamationsret, også efter et evt. midlertidigt salgssted er lukket.

Til stk. 2

Bestemmelsen indebærer et krav om at der ved afsætning af detailvarer fra hjemmesider skal angives en e-mailadresse, samt en eventuel fysisk postadresse, hvis virksomheden har en sådan. Bestemmelsen skal give kunderne, der ved detailsalg vil være forbrugere, mulighed for at kontakte den næringsdrivende for at gøre deres rettigheder gældende. Bestemmelsen finder alene anvendelse, hvor der sker en egentlig afsætning af varer og en bindende købsaftale kan indgås elektronisk.

Til stk. 3

Efter bestemmelsen skal arrangøren af et marked, en udstilling, messe eller sportsstævne udarbejde en liste med navne, adresser og GER numre på alle de næringsdrivende ved arrangementet. Arrangøren skal opbevare listen i 5 år for blandt andet at sikre, at forbrugeren har adgang til kontaktoplysninger indenfor den 2 årige reklamationsfrist i forbrugerlovgivningen. Listen skal på forlangende udleveres til Forbruger- og Konkurrencestyrelsen.

Til § 3

Til stk. 1

Af hensyn til udøvelse af kontrol med afgiftslovgivningen, samt overholdelse af regler for åbningstider for salg af alkohol og regler om forbud mod salg af tobak og alkohol til unge er det fundet nødvendigt at stille krav om at virksomheden skal have en nærmere mere permanent karakter.

Bestemmelsen finder anvendelse ved salg af afgiftspligtige varer, hvor udøvelse af en effektiv kontrol mod unddragelse af betaling af afgifter fordrer, at virksomheden er af en mere permanent karakter. Bestemmelsen stiller således krav om, at salg af tobaksvarer, drikkevarer med 1,21 pct. alkohol og derover, parfume og kosmetik, læskedrikke samt chokolade- og sukkervarer kun må afsættes fra udsalgssteder, hvorfra der foregår salg mindst en gang om ugen i en samlet periode på mindst 4 måneder.

Til stk. 2

Salg af varer omfattet af stk. 1 ved afholdelse af markeder, udstillinger, messer og sportsstævner er dog ikke omfattet af dette krav, da sælgerne vil være registreret i medfør af § 2, stk. 3. Bestemmelsen omfatter kun de tilfælde, hvor der er tale om en arrangeret afholdelse. Der skal derfor være en central arrangør, som i overensstemmelse med § 2, stk. 3 afholder arrangementet. Der er tale om arrangementer, der typisk er af kort varighed. Fritagelsen gælder således også festpladser og omrejsende tivolier, da arrangering af erhvervsmæssigt salg af detailvarer i tilknytning til disse må betegnes som afholdelse af et marked.

Til stk. 3

Af hensyn til salget i taxfree butikker i de lufthavne, hvor der alene er flyforbindelser til udlandet i visse perioder af året undtager bestemmelsen for kravet i stk. 1, om at der skal være tale om salg mindst en gang om ugen i en sammenhængende periode på mindst 4 måneder. Bestemmelsen gør det for eksempel muligt at opretholde en taxfree butik i Narsarsuaq, selv om der kun er regelmæssig ruteforbindelse til udlandet i en periode på under 4 måneder om året.

Til § 4

Til stk. 1

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen fører tilsyn med overholdelse af forslagets § 2. Dette skyldes, at bestemmelsen i al væsentlighed har et forbrugerbeskyttende sigte. Der er ikke fastsat særlige beføjelser til brug for tilsynet, da kontrol med hvorvidt oplysningerne er tydeligt tilgængelige for kunderne ikke kræver adgang til ikke-offentlige lokaler. Styrelsen kan ved konstaterede overtrædelser anmode politiet om at rejse tiltale.

Til stk. 2

Skattestyrelsen fører tilsyn med overholdelse af forslagets § 3, da denne primært vedrører afsætning af afgiftspligtige varer. Styrelsen har mod behørig legitimation, men uden krav om retskendelse, adgang til virksomhedens lokaler, køretøjer og lignende, hvorfra varesalget foregår. Dette omfatter også midlertidige lagre.

Til stk. 3

Efter stk. 3 skal indehaveren eller de personer, der er beskæftiget hos denne yde myndighederne fornøden vejledning og hjælp i forbindelse med et tilsyn.

Til § 5

Til stk. 1

Bestemmelsen sanktionerer overtrædelser af bestemmelserne i § 2, stk. 1, hvorefter der skal skiltes tydeligt med GER nummer, navn og adresse over for forbrugeren, bestemmelsen i § 2, stk. 2, hvorefter der ved afsætning fra hjemmesider skal angives e-mailadresse og eventuel postadresse, samt bestemmelsen i § 2, stk. 3, hvorefter der skal udarbejdes lister over deltagerne i de enkelte arrangementer.

Endvidere kan overtrædelser af § 3, stk. 1, der stiller krav om, at visse varer kun må afsættes fra et udsalgssted, hvorfra der foregår salg mindst en gang om ugen i en sammenhængende periode på mindst 4 måneder, sanktioneres.

Til stk. 2

Bestemmelsen giver mulighed for at der ved udmåling af bødens størrelse tages hensyn til skærpende omstændigheder. Skærpende omstændigheder vil kunne foreligge, når der er tale om grove eller oftere gentagne overtrædelser.

I relation til overtrædelse af § 2 vil det for eksempel i almindelighed være en grov overtrædelse, at der bevidst er angivet forkerte eller falske informationer, herunder brug af en anden erhvervsdrivendes navn og GER-nummer. Det vil ligeledes kunne være en skærpende

omstændighed hvis overtrædelsen har medført, at et større antal forbrugere har lidt et ikke uvæsentligt tab, eller en nærliggende risiko for dette.

I relation til overtrædelse af § 3 vil det i almindelighed være en skærpende omstændighed, hvis der for eksempel er tale om systematiske og centralt organiserede overtrædelser, eller at undladelsen af at sælge fra fast forretningssted har været et bevidst led i at unddrage sig myndighedskontrol, i forbindelse med forsøg på overtrædelse af øvrig lovgivning, herunder unddragelse af skatter og afgifter.

Foreligger der skærpende omstændigheder, kan bødestørrelsen fastsættes til et beløb der svarer til den forventede eller opnåede omsætning.

Til stk. 3

Bestemmelsen angiver at juridiske enheder kan idømmes bøde.

Til stk. 4

Bestemmelsen fastslår, at idømte bøder tilfalder Landskassen.

Til § 6

Til stk. 1

Bestemmelsen er en overgangsregel, som fastslår hvorledes krav om besiddelse af næringsbrev, som midlertidigt måtte forblive i kraft i øvrige retsforskrifter, skal opfyldes, når næringsbrevsordningen er ophørt.

Bestemmelsen vedrører alene næringsbreve efter de ældre næringslove. Den indebærer ingen ændringer i forhold til særlige tilladelser eller autorisationer som udstedes efter øvrig lovgivning, uanset om disse måtte være betegnet som et ”næringsbrev”.

Til stk. 2

Bestemmelsen er en overgangsregel, som fastslår hvorledes krav om at opfylde betingelserne for at kunne få udstedt næringsbrev, som midlertidigt måtte forblive i kraft i øvrige retsforskrifter, skal opfyldes, når næringsbrevsordningen er ophørt.

Til § 7

Til stk. 1

Inatsisartutloven træder i kraft 1. januar 2016.

Til stk. 2

Landstingslov om nr. 12 af 12. november 2001 om næringsvirksomhed i Grønland, som ændret ved landstingslov nr. 5 af 27. marts 2006 ophæves samtidigt med ikrafttræden.